

สำนักคณะกรรมการคุณภาพชั้นนำ
รับที่ 1911
วันที่ 1 มี.ย. 2544 เวลา 14:12

ที่ นر 0807/0724

สำนักงานคณะกรรมการ
จัดระบบการจราจรทางบก
35 ถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ 10400

65/72

27 เมษายน 2544

แบบ 498
รับที่ วันที่ ๑ มิ.ย. ๒๕๔๔
เวลา ๑๕.๐๐ น.

เรื่อง สถานภาพอุบัติเหตุจราจรทางบกและแนวทางการแก้ไข

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการคุณภาพชั้นนำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก ที่ นร 0807/0724
ลงวันที่ 19 เมษายน 2544 จำนวน 100 ชุด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (สจจ.) ได้เสนอเรื่อง สถานภาพ
อุบัติเหตุจราจรทางบกและแนวทางการแก้ไข ต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อติรักษ์) ในฐานะ
ประธานกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เพื่อเสนอคณะกรรมการคุณภาพชั้นนำพิจารณา

รองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อติรักษ์) ได้โปรดเห็นชอบให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการคุณภาพชั้นนำ
นำเรื่องตั้งกล่าวเสนอคณะกรรมการคุณภาพชั้นนำ เพื่อพิจารณาตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจตรี

(ยงยุทธ สาระสมบัติ)

เลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก

กองพัฒนาระบบการจราจร

โทร. 215-4628, 215-1515 ต่อ 2017

โทรศัพท์ 215-4498

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

เอกสารหมายเลข 1 66/7

หน่วยงาน ส้านักงานคณะกรรมการจัดระบบราชการทางบก กองพัฒนาระบบราชการ

ที่ ๘๐๗/๖๔๔

วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๔ โทร. ๒๑๕๔๖๒๘

เรื่อง สถานภาพอุบัติเหตุราชการทางบก และแนวทางแก้ไข

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อติรักษ์) ประธานกรรมการจัดระบบราชการทางบก
ผู้บัญชาติประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธรรมรงค์ อิศrangกุล ณ อุชณา)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวเนื่องกับการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุราชการทางบก

๑.๑.๑ นโยบายด้านการคุณภาพ ข้อ ๕ (๓) “ปรับปรุงและพัฒนาระบบชนส่งมวลชน
และเครือข่ายการคุณภาพในประเทศไทย ให้เชื่อมต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย”

๑.๑.๒ นโยบายเสริมสร้างสังคมเชื่อมแข็งข้อ ๑๐.๑ (๓) “จัดระบบ การป้องกันอุบัติเหตุ
และอุบัติภัย..... ทุกระดับ”

๑.๒ พระราชบัญญัติคณะกรรมการจัดระบบราชการทางบก พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๓ นิยามคำ
“การจัดระบบราชการทางบก” หมายความว่า “การจัดระบบการสัญจารช่องทางพานะและช่องคนเดินเท้า
ในทางบกทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะมีในอนาคต ให้สัมพันธ์และได้สืบสานกัน เพื่อให้การคุณภาพเป็นไปโดย
สะดวก รวดเร็ว ประหยัด และปลอดภัย” ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลตามข้อ ๑.๑.๑ และ ๑.๑.๒

๑.๓ สถิติอุบัติเหตุถ้านการราชการทางบกในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๓๔ – พ.ศ. ๒๕๔๓)
ปรากฏว่าในปี ๒๕๓๗ มีอุบัติเหตุสูงสุด ๑๐๒,๖๑๐ ราย แต่กรดผู้เสียชีวิตสูงสุดมี ๑๖,๗๒๗ รายในปี ๒๕๓๘
(เอกสารหมายเลข ๑)

๑.๔ เมื่อปี ๒๕๓๘ ส้านักงานคณะกรรมการจัดระบบราชการทางบก (สจธ.) สถาบันวิจัย
ระบบสาธารณสุข สถาบันวิจัยสาธารณสุขไทย และส้านักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) ได้ร่วมกัน
จัดทำแผนแม่บทการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุราชการ (เอกสารหมายเลข ๒) โดยได้กำหนดถูกต้องตามที่
ควบคุมของศูนย์กลางศูนย์ ๓ ประการ คือ คน ถนน ยานพาหนะ โดยได้กำหนดเป้าหมายสั่งงานผู้มีอำนาจให้ได้
ร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๔๓ และกำหนดถูกต้องไว้ดังนี้

ข้อ	ถูกต้อง	การดำเนินการ/ หมายเหตุ
๑.๔.๑	การตราจาระต้นและออกชื่อสินเสือที่ห้องสมุดไทยฯ	ขณะนี้ดำเนินการอยู่กับที่ตั้งไม่ทราบแน่ และยังไม่ครอบคลุมเพียงพอโดยเฉพาะ ในท้องที่ต่างๆ
๑.๔.๒	การออกกฎหมายกำกับจาระต้นและออกชื่อสินเสือที่ห้องสมุดไทยฯ	มีการตรากฎหมายทวงแต่การภาคเข้าชั้นยังไม่ ครอบคลุมพอ

ข้อ	อุบัติเหตุ	การดำเนินการ/ หมายเหตุ
1.4.3	การตรวจจับความเร็ว	ชนบนไม่ได้มีการตรวจสอบแห่งที่ควร
1.4.4	การตรวจสอบการออกใบอนุญาตขับขี่	ควรตรวจสอบการออกใบอนุญาตอัจฉริยะ
1.4.5	การใช้เชือกน้ำรักษาระดับการเสียดสีตึงเต็ม	ยังไม่กว่าชั้น ขณะเดียวกันในต่างจังหวัด เกิดอุบัติเหตุของการลักพาตัวคนร้าย ของผู้เข้าชื่อตัวบุคคลนี้
1.4.6	การจำกัดเวลาขับรถชนสี่เหลี่ยมโดยสาร	กำหนดแล้วโดยพระราชบัญญัติการขนส่ง ทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542 แต่ การตรวจสอบไม่ครอบคลุมพอดี
1.4.7	การแก้ไขจุดอันตรายบนถนน	ได้มีการสำรวจจุดอันตราย (Black Spot) แล้วแต่ยังไม่ได้รับงบประมาณเพียงพอที่จะ แก้ไข
1.4.8	การนำรุ่งรักษาก่อน	ยังไม่เก็บกักที่และงานประจำไม่เพียงพอ
1.4.9	การควบคุมคุณภาพยาภายนอก	มีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องให้หากข้อมูล เพิ่มเติมเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เช่น ยางรถระเบิด เป็นยางยึดห้องไว้เพื่อการคุ้มครองผู้บุกรุก
1.4.10	การส่งเสริมความปลอดภัยของขานยนต์ตัวยานพาหนะ การเงินและกฎหมาย	มาตรการทางการเงินยังไม่มีการดำเนินการ ส่วนมาตรการทางกฎหมายจะต้องปรับปรุง เพิ่มเติม เช่น ผู้ขับรถโดยประมาณห้ามให้ผู้อื่น ถิงแก่ความตาย หากมีระดับแอลกอฮอล์ ในเลือดหรือลมหายใจสูงกว่าที่กฎหมาย ก้าหนด จะต้องได้รับโทษหนักชั้นหรือ ไม่สามารถออกอาญาได้ ขณะเดียวกันการ ให้ความเห็นของแพทย์เกี่ยวกับการบาดเจ็บ ที่ต้องพักรักษาตัวเกินกว่า 20 วัน ควรระบุ เพิ่มเติมว่า ผู้บาดเจ็บสามารถประกอบ กรณีกิจกรรมปกติได้หรือไม่ด้วย เพื่อการ ระบุเพียงจำนวนวัน ทำให้เกิดปัญหาอันตราย สาหัส ทางกฎหมายกับทางการแพทย์ แตกต่างกัน
1.4.11	การส่งเสริมระบบชนสี่เหลี่ยมและลดการใช้รถยก ส่วนบุคคล	ยังไม่ได้ผล

ข้อ	หัวข้อ	การดำเนินการ/ หมายเหตุ
1.4.12	ระบบช่องอุบัติภัยราชการ	ไม่มีการเก็บช่องอุบัติภัย
1.4.13	การศึกษาและประชาสัมพันธ์เพื่อควบคุมป้องกัน การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุราชการ	มีการศึกษาน้อยมากและมีการประชาสัมพันธ์บ้าง
1.4.14	การวิจัยและพัฒนา	มีการดำเนินการน้อยมาก

1.5 คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) มีมติเห็นชอบแผนตามข้อ 1.4 และให้ส่งแผนดังกล่าวให้คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ รับไปดำเนินการต่อไป

1.6 ผลการร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง สามารถทำให้สำนักผู้เสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุราชการในปี 2543 ลดลงร้อยละ 28.33 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2538 (เป็นร้อยละ 94.43 ของเป้าหมายที่วางไว้) แต่เป็นที่น่าลังเลกว่าในระยะ 3 ปีหลัง (ปี 2541-2543) จำนวนผู้เสียชีวิตลดลงในอัตราส่วนที่น้อยลง โดยเฉพาะปี 2543 ลดลงจากปี 2542 เพียง 52 คน จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างเข้มข้นยิ่งขึ้น และมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการเรื่องอุบัติเหตุ แต่การประสานงานกันซึ้งไม่ดีเท่าที่ควร) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดที่มีความสูญเสียเนื่องจากปัญหาอุบัติเหตุราชการทางบกสูง

1.7 การดำเนินมาตรการความสูญเสียทางเศรษฐกิจเนื่องจากอุบัติเหตุราชการทางบก โดยใช้ฐานตัวเลขความสูญเสียทางเศรษฐกิจของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ปี 2536 และข้อมูลสถิติอุบัติเหตุราชการทางบก ปี 2543 ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (หมายเหตุ : สถิติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเฉพาะอุบัติเหตุที่ปรากฏเป็นคดี) สรุปว่ามีผู้เสียชีวิต 11,988 ราย ผู้บาดเจ็บสาหัส 12,502 ราย ผู้บาดเจ็บเล็กน้อย 40,609 ราย และมูลค่าทรัพย์สินเสียหาย 1,242.20 ล้านบาท สามารถคำนวณความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากอุบัติเหตุราชการทางบกรวมทั้งสิ้น 105,476.89 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.16 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี 2543 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4,891,000 ล้านบาท

1.8 ปัจจุบันรัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ทราบแล้วว่ามีปัญหาและความสูญเสียจากอุบัติเหตุราชการทางบกมากขึ้น จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุขึ้นหลายชุด ดังนี้

1.8.1 คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานโดยมีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ (เอกสารหมายเลข 3) และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยจากการจราจร (อจร.) ซึ่งมี รองปลัดกระทรวงคมนาคม (สำนักงานส่งท่องบก) เป็นประธาน โดยมีหัวหน้ากลุ่มพัฒนาการป้องกันภัย สี่แวดล้อมและประสิทธิภาพการขนส่ง สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและสื่อสาร กระทรวงคมนาคม เป็นกรรมการและเลขานุการ (เอกสารหมายเลข 4)

1.8.2 คณะกรรมการดำเนินงานป้องกันอุบัติภัย ซึ่งมี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นประธาน โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ (เอกสารหมายเลข 5)

1.8.3 คณะกรรมการที่ดำเนินงานด้านความปลอดภัยการชนสั่งแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน โดยมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการชนสั่งและ สื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นกรรมการและเลขานุการ (เอกสารหมายเลข 6)

1.8.4 คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก เป็นกรรมการและเลขานุการ (เอกสารหมายเลข 7)

ทั้งนี้ คณะกรรมการและคณะกรรมการพัฒนาภารกิจสำนักงานด้านการควบคุม ป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจราจรทางบก โดยมีการประสานงานกันได้ดีในระดับหนึ่ง ส่งผลในการเพิ่มความ ปลอดภัยของชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนน แต่ยังจำเป็นต้องให้มีการสนับสนุนความพยายาม โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการและประสานแผนการปฏิบัติให้มากกว่าปัจจุบัน

1.9 คจร. ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2544 มีรองนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อติเรกสาร) เป็นประธานฯ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธรรมรงค์ อิศรารัตน์ อธุรญา) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายสมบัติ อุทัยสัง) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (นายพงศกร เลาหิวเชียร์) ผู้แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนปลัดกระทรวงคมนาคม ผู้แทนผู้อำนวยการ สำนักงานประมาณ ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 ท่านเข้าประชุม โดยเลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการ จราจรทางบก เป็นกรรมการและเลขานุการ ได้พิจารณาเรื่องปัญหาและความสูญเสียจากอุบัติเหตุจราจรทางบก ตลอดจนรับทราบองค์กรของหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางบก ตามข้อ 1.8 แล้วได้มีมติ (เอกสารหมายเลข 8) ดังนี้

1.9.1 มอบ สจว. ทำหน้าที่เป็นแกนกลางวางแผน แก้ไขอุปสรรค และติดตามประเมินผล ให้สามารถป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจราจรทางบกอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในเรื่องการควบคุมป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุจราจรทางบก ตลอดจนรับทราบองค์กรของหน่วยงานที่ดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางบก

1.9.2 เห็นสมควรให้ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ คณะกรรมการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุ คณะกรรมการดำเนินงานด้าน ความปลอดภัยการชนสั่งแห่งชาติ ติดตามผลการดำเนินงานฯ และแจ้งให้ สจว. ดำเนินการประมวลผลเสนอ คจร. เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการดำเนินงานควบคุมป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุจราจรทางบก ทุก 4 เดือน

2. ข้อเท็จจริง

2.1 ปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางบก มีหน่วยหน่วยงานแต่การประสานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในองค์รวมยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร

2.2 การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางบกที่ผ่านมา สจว. จัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและหาทางแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางบกตาม ทรัพยากรที่พอจะเจียดจ่ายจากบประมาณปกติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะได้มีการเน้นขั้นการดำเนินการในเทศบาล

ที่มีวันหยุดติดต่อหอยาวันและประชาชนมีการเดินทางกลับภูมิลำเนา ท่องเที่ยวและเฉลิมฉลองหน้าฝนน กล่าวเฉพาะการดำเนินการในปี 2544 ได้มีการดำเนินงานเป็นส่วนตัวดังนี้

2.2.1 ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเทศบาลและแนวทางป้องกันภัยอุบัติเหตุ จราจรทางน้ำภายนอกจากเทศบาลปีใหม่ เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2544 และวันที่ 26 มีนาคม 2544 (เอกสารหมายเลข 9-10)

2.2.2 จัดพิมพ์สติกเกอร์ณรงค์อุบัติเหตุ 12,000 ฉบับ ติดตัวน้ำหนักโดยสาร โดยเชิญร้องนายกรัฐมนตรี (นายปองพล อติรักษ์) แจกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

2.2.3 ร่วมกับรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธรรมรงค์ อิศรางกูร ณ อุยธยา) ตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงานตามโครงการมาไม่ชัด เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2544 (เอกสารหมายเลข 11)

2.2.4 สจ. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมหารือซักซ้อมการรายงานสภาพจราจร และรายงานอุบัติเหตุช่วงเทศกาลสงกรานต์ปี 2544 เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2544 (เอกสารหมายเลข 12)

2.2.5 ขอความร่วมมือศูนย์ต่อสารสาธารณะสุข “นเรนทร์” แจ้งข้อมูลอุบัติเหตุ ช่วงเทศกาลสงกรานต์ 12-19 เมษายน 2544 (เอกสารหมายเลข 13) เพื่อเตือนภัยแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน

2.2.6 ขอความร่วมมือหน่วยงานที่มีป้ายสันติภาพและสถานีโทรทัศน์เผยแพร่ อักษรตัววิ่งเพื่อแพะร่วมส่งเสริมภารต้านอุบัติเหตุจราจรทางบกแก่ประชาชนเพื่อเตือนภัยให้กวดขันภัยในช่วงเวลาดังนี้ (เอกสารหมายเลข 14)

2.3 การประสานงานเพื่อลดอุบัติเหตุจราจรทางน้ำดังกล่าวตามข้อ 2.2 สจ. ได้มีการติดตาม ข้อมูลต้านอุบัติเหตุจราจรจากศูนย์ต่อสารเనนทร์ กระทรวงสาธารณสุข ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ในวันที่ 12-16 เมษายน 2544 (จำนวน 5 วัน) โดยเปรียบเทียบข้อมูลอุบัติเหตุจราจรทางบกในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2544 กับ สอดคล้องสำนักงานตำรวจแห่งชาติปี 2543 ดังนี้ (เอกสารหมายเลข 15)

ช่วงเวลา	ผู้ประสบอุบัติเหตุ (ราย)	บาดเจ็บ (ราย)	ตาย (ราย)	เฉลี่ยการตาย คน/ชม.
เทศกาลสงกรานต์ 12-16 เม.ย. 44 (5 วัน)	29,848	29,359	489	4.1
เทศกาลปีใหม่ 28 ธ.ค. 43-3 ม.ค. 44 (7 วัน)	24,188	23,734	454	2.7
สถิติปี 43 (ทั้งปี)	73,737	61,749	11,988	1.3

ข้อมูลดังกล่าวบ่งชี้ว่าช่วงเทศกาลสงกรานต์มีอุบัติเหตุความรุนแรงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งปี 3.1 เท่า ในขณะที่ช่วงเทศกาลปีใหม่มีอุบัติเหตุความรุนแรงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งปี 2 เท่าและมีอัตราความรุนแรง เสียหายเศรษฐกิจจากอุบัติเหตุจราจรทางบกในช่วงสงกรานต์ 5 วัน ค่านิยมเป็นเงินก้างทั้งปีรวม 28,134 ล้านบาท (ตัว 1 คนคิดค่าความสูญเสียเฉลี่ย 4.7 ล้านบาท และบาดเจ็บ 1 คน คิดค่าความสูญเสียเฉลี่ย 0.88 ล้านบาท)

2.4 สรจ.ได้ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุจราจรทางบกของบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1-9 และกองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจนครบาล (ไดรับข้อมูล 48 จังหวัด) ระหว่างวันที่ 12-17 เมษายน 2544 (เอกสารหมายเลข 16) สรุปได้ดังนี้

2.4.1 สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ พบร่วม

(1) อุบัติเหตุที่เกิดจากคน คิดเป็นร้อยละ 96 ของการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งหมด แบ่งเป็นสาเหตุดังนี้

- (1.1) อันดับ 1 : ประมาท ร้อยละ 59.51
- (1.2) อันดับ 2 : ชับรถเร็ว ร้อยละ 12.45
- (1.3) อันดับ 3 : เมาสุรา ร้อยละ 8.56
- (1.4) อันดับ 4 : อื่นๆ รวมกัน ร้อยละ 15.48

(2) อุบัติเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมร้อยละ 2.8 ของการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งหมด ในจำนวนนี้เกิดจากถนนลื่นร้อยละ 42

(3) อุบัติเหตุที่เกิดจากสภาพรถยนต์กพร่องร้อยละ 1.2 ของการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งหมด

2.4.2 ลักษณะเหตุที่เกิด พบร่วมเกิดจาก รถชนกันร้อยละ 75.66 รถพลิกคว่ำร้อยละ 10.75 และรถชนคนร้อยละ 6.98 ของการเกิดอุบัติเหตุ

2.4.3 ประเภทรถที่เป็นต้นเหตุของอุบัติเหตุ พบร่วม

- (1) อันดับ 1 : รถยนต์ส่วนบุคคลและปีกอัพ ร้อยละ 49.15
- (2) อันดับ 2 : รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 44.65
- (3) อันดับ 3 : รถโดยสารสาธารณะ ร้อยละ 2.11

2.5 ครจ. ในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2542 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2542 ได้พิจารณา เก็บสมควรเร่งปรับปรุงความปลอดภัยสาธารณะทั้งการจราจรทางบกให้มากขึ้น และเก็บความชำนาญที่รู้จะได้ดำเนินการโดยด่วนซึ่งมีมติให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับถนนและทางสาธารณะ ดำเนินการสำรวจจุดที่มีความชำนาญเพื่อแก้ไขมีป้าย เครื่องหมาย อุปกรณ์ด้านความปลอดภัยฯ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง หรือจุดส่อแหลมต่างๆ (Black Spot) และเนื่องจากเป็นโครงการที่มีความชำนาญเร่งด่วนซึ่งสังการให้จังหวัดต่างๆ ดำเนินการสำรวจและเสนอมาตรการแก้ไขโดยสั่งการให้ สรจ. รวบรวมวิเคราะห์จัดทำคำขอ งบกลางฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 เพื่อให้จังหวัดต่างๆ ทั้ง 76 จังหวัดดำเนินโครงการควบคุณและป้องกันอุบัติเหตุจราจรทางบกของจังหวัดเป็นการเร่งด่วน

2.6 คณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาราชระยะเร่งด่วนฯ ในคราวประชุม ครั้งที่ 4/2543 เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2543 โดยมีรองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (นายพิชัย รัตถกุล) เป็นประธาน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น (พลอากาศเอก สมบุญ ระหนษ) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม ส้านักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฯลฯ ร่วมพิจารณา และได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การที่กู้สั่นกรองแผนงาน/โครงการ และที่นิชชอนการจัดสรรงบลงทุน แก้จังหวัดต่างๆ เพื่อดำเนินการจำนวน 957 โครงการใน 76 จังหวัด รวมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลโครงการฯ ด้วย คิดเป็นวงเงินรวม 200,103,836.42 บาท แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงบประมาณเนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณ (เอกสารหมายเหตุ 17-18)

2.7 หากจังหวัดต่างๆ ดำเนินแผนงาน/โครงการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุราชการทางบก และจะสามารถลดเสี่ยงอุบัติเหตุได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา จะสามารถลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจได้ประมาณ 10,547.68 ล้านบาท และหากเปลี่ยนเทียบกับประมาณการค่าใช้จ่ายงบประมาณแผนงาน/โครงการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุราชการทางบกประมาณ 200 ล้านบาท จะพบว่าผลตอบแทนการลงทุน (B/C ratio) จะสูงมากประมาณ 50 เท่า นอกจากนี้ในส่วนของโครงการติดตามประเมินผลฯ จะช่วยให้สามารถชี้ดัดความสำคัญของการดำเนินการเพื่อขยายผลต่อไป

3. ข้อพิจารณา

ข้อมูลตามข้อ 1 และข้อ 2 นี้ชี้ว่าปัญหาอุบัติเหตุราชการทางบกของประเทศไทยมีความรุนแรงมาก โดยเฉพาะช่วงเดือนกันยายนปี 2544 (วันที่ 12-16 เมษายน 2544) เพียง 5 วัน มีสถิติเกิดอุบัติเหตุไม่น้อยกว่า 29,848 ราย มีผู้เสียชีวิตไม่น้อยกว่า 489 ราย คิดเป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจ 28,134 ล้านบาท โดยสาเหตุอุบัติเหตุเกิดจากคนถึงร้อยละ 96 ซึ่งประมาณและมาสรุปในขณะนี้ ดังนี้ควรควบคุม กวดขัน ป้องปวนและป้องกันอุบัติเหตุราชการอย่างจริงจังอิ่งซึ่งก่อให้ปัจจุบัน โดยเน้นการกวดขันการบังคับใช้กฎหมาย ควบคู่กับภาระของค่าป้องกันโดยให้ผู้ใช้รถใช้ถนนเป็นศูนย์กลาง จึงสมควรนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารฯ ดังนี้

3.1 เพื่อรับทราบสถานภาพการดำเนินงานแก้ไขและป้องกันอุบัติเหตุราชการทางบกที่ผ่านมา ตามข้อ 2.1 - ข้อ 2.4

3.2 พิจารณาเห็นชอบหลักการให้จัดสรรงบลงทุน แก้จังหวัดต่างๆ เพื่อดำเนินการตามโครงการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุราชการที่มีความเข้าเป็นเรื่องตัวของจังหวัด 76 จังหวัด จำนวน 957 โครงการ รวมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลโครงการฯ คิดเป็นวงเงินรวม 200,103,836 บาท ตามข้อ 2.6 ในปีงบประมาณ 2544

3.3 พิจารณาเห็นชอบหลักการซึ่งสอดคล้องกับมติคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก ครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2544 ดังนี้

3.3.1 มอบ สร. ทำหน้าที่หน่วยกลางวางแผน แก้ไขอุปสรรค และติดตามประเมินผล ให้สามารถป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุราชการทางบกอย่างมีประสิทธิภาพอิ่งซึ่ง โดยร่วมกับ กปอ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการควบคุมป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุราชการทางบกแล้วนำเสนอบริษัทที่พิจารณาต่อไป

73/7

3.3.2 ให้คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ (กปอ.) คณะกรรมการดำเนินงานป้องกันอุบัติภัย คณะกรรมการดำเนินงานด้านความปลอดภัย การชันสั่งแห่งชาติ รวมทั้งคณะกรรมการตั้งกล่าวระดับจังหวัด เร่งรัดการดำเนินการและให้ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการคณะกรรมการตั้งกล่าวติดตามผลการดำเนินงานตามมติของ คจร. และแขวง สรจ. เพื่อประมาณผลเส้นอ คจร. เพื่อทราบผลลัพธ์ของการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการดำเนินงานควบคุมป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุจราจรทางบก ทุก 4 เดือน และเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบต่อไป

3.4 ให้หน่วยงานของรัฐร่วมมือกันและสนับสนุนความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อควบคุม ป้องกัน ป้องปราบ เร่งรัดและการชันสั่งการดำเนินการตามยุทธวิธีตามข้อ 1.4 โดยหักงานให้ภาคเอกชน ชุมชนและประชาชน ร่วมด้วย กันนี้ให้สำนักงบประมาณสนับสนุนงบประมาณตามความจำเป็นให้มากที่สุด

4. ข้อเสนอ

สงวนไว้เพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ 3 หากเห็นชอบขอได้โปรดสั่งการเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี นำเสนอคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

พนักงานตรวจสอบ

(ยงยุทธ สาระสมบัติ)

เลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก

ก.ก.บ. ๑๗๖๗ ๒๖๕ ๒๖๖.

๑๘๖๖ ๑๙๖๖.๓

หมายเหตุ

(ธรรมรักษ์ อิกรังกูร ณ อุชชา)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๘๖๖ ๑๙๖๖.๓ ๑๐๒
๑๘๖๖ ๑๙๖๖.๓ ๑๐๓

ป.๑๖๖ ๑๗๖๖.๓
(นายปองพิส อดิเรกสาร)

รองนายกรัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ทางบก

๒๔.๑.๖.๔๔